

רע"פ 222/13 - עודה מחמוד נ' מדינת ישראל

רע"פ 222/13 - עודה מחמוד נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 222/13

עודה מחמוד

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[17.01.2013]

כבוד השופט ח' מלצר

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה שניתן ביום 01.07.2012 על ידי כב' השופט כ' סעב

בתיק עפ"ת 34341-09-12

בשם המבקש - עו"ד בוריס קוסנוביץ

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט כ' סעב) מתאריך 21.11.2012 ב- עפ"ת 34341-09-12, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט ש' בנג'ו) (להלן: בית המשפט לתעבורה) מתאריך 01.07.2012 ב-תת"ע 7031-09-11. להלן יפורטו בתמציתיות הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה. תמצית העובדות וההליכים הקודמים
2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, בגדרו נטען כי בתאריך 11.06.2011 נהג המבקש ברכבו במקום ציבורי בהיותו שיכור, כאשר ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף על ידו היה 315 מיקרוגרם. נוכח עובדות נטענות אלה, הואשם המבקש בנהיגה בשכרות, עבירה לפי סעיפים 62(3), 64ב(א) ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], וכן עבירה לפי תקנה 169א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.
3. בתאריך 01.07.2012 (שהיה יום א' בשבוע), התקיים הדיון בעניינו של המבקש בפני בית משפט לתעבורה הנכבד, לאחר שנדחה פעמיים (כפי שיבואר בהמשך). יום קודם לכן, דהיינו ביום שבת, בתאריך 30.06.2012, הגיש סניגורו של המבקש באותם ימים, עו"ד פואד ח'טיב, בקשה שכותרתה: "בקשה בהולה לדחיית מועד הדיון", בגדרה נטען כי המבקש איננו מסוגל להתייצב לדיון שנקבע בעניינו מחמת "מחלת גב ממנה הוא סובל". בתאריך 01.07.2012 (דהיינו, ביום מתן פסק הדין), החליט בית משפט לתעבורה הנכבד לדחות את הבקשה, וקבע כי: "הנאשם מיוצג [ולכן] אין סיבה לדחות את שמיעת הראיות שתואמה מראש". חרף החלטתו של בית משפט לתעבורה הנכבד - לא התייצבו המבקש או בא-כחו לדיון הנ"ל. יצוין, כי המבקש לא צירף לבקשה שבפני את הבקשה מתאריך 30.06.2012, או את ההחלטה מתאריך 01.07.2012.

4. מאחר שהמבקש לא התייצב לדיון, כאמור, ראה אותו בית משפט לתעבורה הנכבד כמי שהודה בכל עובדות כתב האישום (לפי סעיף 240(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ), ובהתאם הרשיע את המבקש בעבירה המיוחסת לו. נוכח הרשעתו, הושתו על המבקש העונשים הבאים: קנס בסך של 1,600 ש"ח, 24 חודשי פסילה בפועל, ו-6 חודשי פסילה על תנאי למשך שלוש שנים.

5. נוכח החלטתו של בית משפט לתעבורה הנכבד לדון בעניינו של המבקש בהיעדרו, הגיש המבקש שתי בקשות לביטול גזר הדין: האחת מתאריך 04.07.2012 (אותה לא צירף המבקש), אשר נדחתה בהחלטה מאותו יום (שגם אותה לא צירף בא-כח המבקש), והשנייה מתאריך 11.07.2012, אשר נדחתה בתאריך 15.07.2012.

6. בהחלטתו מתאריך 04.07.2012, הפנה בית משפט לתעבורה הנכבד לפסיקתו של בית משפט זה, וקבע כי: "הכלל הוא שהדיון שנקבע מתקיים, אלא אם הצדדים מחזיקים בידיהם החלטה של בית המשפט לדחותו. עצם הגשת בקשה לדחיית דיון אינה מהווה הצדקה לאי התייצבות מטעם הצד שהגישה".

עוד הזכיר בית משפט לתעבורה הנכבד כי: "לסניגור ניתנו לאורך הדרך מספר דחיות על ידי בית המשפט. יצוין, כי הסניגור הגיש את בקשותיו בסמוך למועדי הדיון".

בדבריו הנ"ל, התייחס בית משפט לתעבורה הנכבד לאירועים אלה:

בתחילה, נקבע הדיון לתאריך 07.11.2011, אך בשעות הצהריים של ה-06.11.2011 שלח עו"ד ח'טיב "בקשה בהולה לדחיית מועד הדיון", תוך שהוא טוען כי רק באותו יום התמנה לייצג את המבקש, וכי ביום זה מתחיל חג הקורבן. בית משפט לתעבורה הנכבד נעתר לבקשה, ובהחלטתו מתאריך 07.11.2011 דחה את מועד הדיון. את הבקשה הנ"ל, כמו גם את ההחלטה בה, לא צירף המבקש לבקשתו שבכאן. בהמשך, נקבע הדיון לתאריך 29.12.2011, אך בתאריך 27.12.2011 הגיש עו"ד ח'טיב "בקשה דחופה לדחיית מועד הדיון", ונימק זאת בכך שהוא שרוי באבל. גם בקשת דחייה זו נתקבלה על ידי בית משפט לתעבורה הנכבד. גם הבקשה וההחלטה הנ"ל לא צורפו על ידי המבקש לבקשתו שבכאן.

7. בתאריך 13.09.2012 הגיש בא-כחו הנוכחי של המבקש, עו"ד קוסנוביץ, ערעור בשמו לבית המשפט המחוזי הנכבד, שכותרתו: "ערעור על חומרת גזר הדין". אף על פי כן, ביקש בא-כח המבקש בפיסקה 10 לערעור כי בית המשפט המחוזי הנכבד יבטל גם את הכרעת דינו של בית משפט לתעבורה. גם את הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי לא צירף המבקש לבקשת רשות הערעור, מושא עניינו. עוד יאמר, כי גם לבית המשפט המחוזי הנכבד לא הוגשו כל הבקשות וההחלטות הנ"ל, אשר לא צורפו לבקשה שבפני.

8. בתאריך 21.11.2012 נתן בית המשפט המחוזי הנכבד את פסק דינו (וכאן אעיר כי בא-כח המבקש לא צירף לבקשה את מלוא פסק הדין). בית המשפט המחוזי הפנה לשורה ארוכה של החלטות, אשר ניתנו בבית משפט זה ביחס לעילות לביטול פסק דין שניתן בהיעדר הנאשם, ולבסוף מצא כי: "בענייננו, אין בפי המערער כל עילה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר". כמו כן, התייחס בית המשפט המחוזי ליתר טענותיו של המבקש (אשר בעיקרן הועלו אף בבקשה שבפני, ולכן אפרטן בהמשך), וקבע כי כל טענותיו של המערער ביחס להרשעתו נטענו בעלמא, ובלא סימוכין, וממילא סותרות הן את כותרת הערעור (המכוון, כאמור, כנגד גזר הדין בלבד), ואף אינן מפורטות בהודעת הערעור. בית המשפט הוסיף וציין כי העונש שהושת על המבקש הינו בבחינת עונש פסילה מינימאלי בעבירה שבה הורשע, ולכן דחה גם את טענות המבקש ביחס לחומרת העונש. מכאן הבקשה שבפני. טענות המבקש

9. במרכז בקשתו, טוען המבקש כי עניינו מעלה סוגיה, אשר לדבריו "יורדת לעומקה של בעיה מהותית במערכת המשפט בישראל". לגישתו, המציאות המשפטית היא שנאשמים וסניגורים מבזבזים זמן רב בהמתנה לדיון שנקבע בעניינם, שכן הם מזומנים לשעה מסוימת, אך הדיון מתחיל בעיכוב רב. לטענתו, כאשר הנאשם, או הנאשם וסניגורו (במידה והנאשם מיוצג), אינם מתייצבים לדיון - נשפט הנאשם בהיעדרו ומבלי שניתן לו יומו. לעומת זאת, כך לדברי בא-כח המבקש, כאשר "העדים של המאשימה לא מגיעים לדיון הוכחות כאמור, בית המשפט פשוט דוחה את הדיון למועד מאוחר יותר, ולא מתייחס לזמנו היקר של הנאשם ו/או סניגורו". לשיטת בא-כח המבקש: "התייחסות מפלה של בתי המשפט לטובת המאשימה - אינם מתקבלים על הדעת ומעבירים לציבור הרחב מסר שלילי ביותר ותחושה של חוסר צדק ועשיית יד אחת כנגד האזרח". לדברי בא-כח המבקש, הוא "שימש מזה שנים רבות כתובע וראש לשכת תביעות בתחום הפלילי ובתחום התעבורה, וסוגיה זו הפריעה מזה שנים רבות". בהקשר זה הוא מוסיף כי: "ישנה הנחיה פנימית של משטרת ישראל לא לשפוט בהעדר התייצבות נאשם, אלא לדאוג להתייצבותו בכל דרך, לרבות צו הבאה וכיוצא בזה, וברוח דברים אלו נוהגים בתי המשפט לתעבורה". ואולם "המאשימה במקרה זה נתנה ידה ולא דרשה מאסר על תנאי ו/או מאסר בפועל, כפי שהצהירה בתחילת המשפט, 'ואישרה' לבית המשפט את הדרך למתן פסק דין וגזר דין בהעדר. התנהגות המאשימה אינה הולמת ואף אולי הביאה להטעיה של בית המשפט". לכן, מסכם בא-כח המבקש עמדתו בסוגיה וטוען כי המבקש "יצא קורבן של המערכת". עוד גורס בא-כח המבקש כי: "הנחיות פנימיות של משטרת ישראל שיצאו לאחרונה וחלות על תיק זה, קובעות שיש לתקן כתבי אישום שהוגשו לבתי משפט שונים בגין עבירות כאמור... בצורה גורפת לעבירות של נהיגה תחת השפעה לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה". המבקש אף מוסיף כי: "בעת גזירת עונשו בבית משפט קמא, עובדה זו היתה ידועה [הן] למאשימה והן לבית המשפט", ולכן "נעשה עיוות דין לנאשם, ומן הראוי היה אם לשפוט את הנאשם בהעדר, לתקן את כתב האישום לאישום המופחת ולגזור את דינו בהתאם".

לבסוף, הצביע בא-כח המבקש על נסיבותיו האישיות של המבקש, המצדיקות, לשיטתו, הקלה בעונשו. דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובחומר שצורף לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. להלן יפורטו בקצרה הנימוקים למסקנתי זו.

11. אפתח בהתייחסות להתנהלותו של המבקש ומייצגיו:

ראשית, וכפי שפורט בהרחבה לעיל, המבקש נמנע מלצרף לבקשה מספר רב של מסמכים, אשר היו נדרשים לצורך הכרעה בבקשה. חלק מהם - אותן בקשות והחלטות של בית משפט לתעבורה, לא צורפו גם לערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי. מנגד, הן לערעור בפני בית המשפט המחוזי הנכבד, והן לבקשה שבפני, צורפו מסמכים רבים המעידים על מצבו הכלכלי הקשה של המבקש, וכן מסמכים אחרים (כגון רשיונות, יפו"כ-כח וכו'). מבלי שאקבע מסמרות בהקשר זה, אציין כי על פני הדברים התנהלות זו איננה עולה בקנה אחד עם חובתם של בעלי הדין לצרף את כל החומר הרלבנטי להליך. שנית, הבקשות, אשר הוגשו לבית משפט לתעבורה לאחר שנתן את פסק דינו התייחסו אך ורק לביטול גזר הדין. אף הערעור, אשר הוגש לבית המשפט המחוזי הנכבד כוון, כפי שעולה מכותרתו, כנגד גזר הדין בלבד. למרות זאת, הן בפני בית המשפט המחוזי הנכבד, והן בגדרי הבקשה שבפני, בא-כח המבקש העלה גם טענות המכוונות אף כנגד הכרעת הדין. שלישית, בא-כח המבקש העלה בבקשה שורה ארוכה של טענות כנגד בתי המשפט בכלל, כנגד בית משפט השלום לתעבורה בחיפה בפרט, וכנגד משטרת ישראל. טענות אלה, אשר מן הראוי היה לנסחן באופן זהיר ומתון יותר מהסגנון שננקט - נטענו בעלמא, ובלא כל בסיס, או גיבוי (וזאת מעבר לידע אישי נטען של בא-כחו הנוכחי של המבקש, שציין כאמור את תפקידיו במשטרה בעבר). כפי שעולה מהערעור שהגיש בא-כח המבקש, וכן מפסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד, גם שם נטענו הדברים בעלמא, "מבלי שיונח להן כל בסיס עובדתי או משפטי" (פיסקה 19 לפסק הדין, מושא הבקשה שבפני).

רביעית, הבקשה שבפני רצופת שגיאות ניסוחיות וענייניות. בהתאם: פסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד מצורף "לסירוגין" - עמוד כן עמוד לא, חלק נכבד מן התאריכים שצוינו - שגוי, מסמכים אשר נזכרים כנספחים אינם קיימים, המבקש מכונה לא אחת "המערערת" - ועוד כהנה וכהנה פגמים.

התנהלות זו כשלעצמה, אף אם לא היו בצידה הטעמים המפורטים בפיסקאות 12 ו-13 שלהלן - היתה מצדיקה את דחיית הבקשה.

12. יחד עם זאת, לא אסתפק באמור לעיל, ואדגיש כי גם לגופם של דברים - דין הבקשה להידחות. כמובהר, כל השגותיו של המבקש - אשר הועלו אף בפני בית המשפט המחוזי הנכבד, ונדחו שם - נטענו בלא כל ביסוס, גיבוי או סימוכין. די בכך על מנת שלא לקבלן, וכפועל יוצא מכך גם את בקשת רשות הערעור כולה.

13. זאת ועוד - אחרת: בבחינת למעלה מן הצורך אציין כי המבקש לא העלה כל טענה, אשר יכולה להצדיק את ביטול הכרעת הדין שניתנה בעניינו. כידוע, על מנת לטעון לביטול פסק דין שניתן בהיעדר הנאשם, יש להצביע על סיבה מוצדקת להיעדרות מן הדיון, או על חשש לעיוות דין (ראו: סעיף 130(ח) לחסד"פ; כן עיינו: רע"פ 9811/09 סמימי נ' מדינת ישראל (29.12.2009)). כפי שהדגישו בדיון שתי הערכאות הנכבדות קמא - בענייננו לא עלה בידי המבקש להסביר מדוע, אף אם הוא עצמו לא היה יכול להתייצב לדיון, לא התייצב אליו גם סניגורו. אשר לחשש מעיוות דין, הרי שעל המבקש הושת עונש הפסילה המינימאלי הקבוע בעבירה שבה הורשע, ולכן קשה לראות כיצד נגרם לו עוול כלשהו מבחינה זו.

14. סוף דבר: נוכח כל האמור לעיל - בקשת רשות הערעור נדחית. ניתנה היום, ו' בשבט התשע"ג (17.01.2013).